

MILIEUJAARVERSLAG 2018 HELIOMARE

Datum: 20-8-2019

Auteur: B. Seignette

Voorwoord

Voor u ligt het eerste, compacte, milieujaarverslag van Heliomare. Bij Heliomare onderkennen wij het belang van duurzaamheid. Daarom hebben we in 2015 ook de Green Deal 'Nederland op weg naar Duurzame Zorg' getekend. Daarmee hebben we een duurzame bedrijfsvoering hoger op de agenda gezet. We zijn trots dat in 2018 een eerste grote stap op weg naar een duurzame zorg en duurzaam vastgoed is gezet door het behalen van het bronzen certificaat Milieuthermometer Zorg voor de locatie in Heemskerk aan de Velst. In het milieujaarverslag leest u er meer over. In 2019 gaan we hiermee verder voor de onderwijslocatie in Alkmaar en de overige locaties zullen volgen.

De overheid heeft hoge ambities vastgelegd in het energie- en klimaatakkoord. Gezien de snikhete temperaturen van afgelopen zomer is het al geen vraag meer of we iets moeten doen aan de klimaatverandering maar vooral wat we moeten doen. Het is eigenlijk al vijf over 12. Als Heliomare vinden wij het belangrijk om te investeren in duurzaamheid en daardoor een steentje bij te dragen aan een goede leefomgeving en de ambities van de overheid. In dit milieujaarverslag leest u hoe wij denken dit te bereiken en wat er bij ons qua milieu allemaal speelt.

Ik wens u veel duurzaam leesplezier!

Jan Welmers

Bestuurder Heliomare

MILIEUBELEIDSVERKLARING HELIOMARE

Missie en visie

Bij Heliomare hebben kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking meer kans om weer mee te doen in de maatschappij. Heliomare ondersteunt hen zodat zij nu en in de toekomst zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Met ruim 15 locaties is Heliomare de enige zorg- en onderwijsinstelling in Noord-Holland waar men voor een totaaloplossing terecht kan. Onze expertisegebieden onderwijs, arbeidsintegratie, revalidatie, bewegen en sport zijn vaak onderdeel van dit totaalpakket. Niemand aan de zijlijn. Voor ons is dat de belangrijkste drijfveer in alles wat we doen. Alles wat we bij Heliomare doen, doen we om klanten, binnen onze én hun mogelijkheden, maximaal te laten participeren in de maatschappij.

Milieubeleid

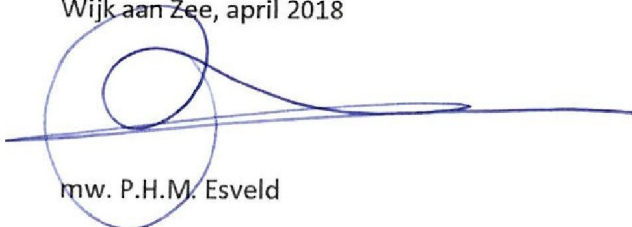
Wij zijn ons er echter van bewust dat we als zorgaanbieder met 15 locaties een impact hebben op het milieu. Het streven is om de milieubelasting zoveel mogelijk te beheersen en te beperken waarbij we willen voldoen aan de milieuwet- en regelgeving en eventuele andere (milieu)eisen.

Heliomare heeft de Green Deal Zorg ondertekend omdat we ook graag duurzamer willen ondernemen om milieuwinst te behalen en kosten te besparen. Wij zien het als onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en hebben daar affiniteit mee. Als praktisch instrument om daadwerkelijk en gericht uitvoering te geven aan het milieubeleid en het hoog op de agenda zetten van een duurzame bedrijfsvoering geeft Heliomare invulling aan de milieuthermometer. Dit wordt geconcretiseerd in de volgende doelstelling:

"Het streven naar het behalen van het bronzen niveau van de Milieuthermometer Zorg voor alle locaties".

Het beleid en de doelstellingen op het gebied van milieu worden uitgewerkt in een 2-jaarlijks milieubeleidsplan. Bij het stellen van milieudoelstellingen ligt een grote focus op energie(duurzaam en besparen), afval(preventie), duurzaam bouwen en duurzaam inkopen. Jaarlijks vindt er een terugblik plaats van de bereikte milieudoelstellingen, inspecties en audits en de effectiviteit van het milieubeleid.

Wijk aan Zee, april 2018

mw. P.H.M. Esveld

voorzitter Raad van Bestuur

Inleiding

Eind 2015 heeft Heliomare de Green Deal 'Nederland op weg naar Duurzame Zorg' getekend. Daarmee hebben we ons doel om duurzamer te ondernemen bekrachtigd. In 2018 is er een start gemaakt met de invoering van de Milieuthermometer Zorg. In eerste instantie op de locatie De Velst in Heemskerk. Met de milieuthermometer wordt er een structuur voor duurzamer werken opgebouwd. Dit heeft ons geleerd beter te kijken naar de impact op het milieu van onze activiteiten en leggen we meer relevante milieugegevens structureel vast.

Dit milieujaarverslag 2018 is de eerste keer dat Heliomare verslag doet van haar inspanningen op milieugebied. We gaan in op het beleid en de plannen die er zijn gemaakt. Ook wordt verslag gedaan van gegevens over energieverbruik, hoeveelheden afval en hebben we een eerste poging gedaan tot het maken van een CO2 footprint. De gegevens in de milieujaarverslag hebben betrekking op de locatie De Velst.

Milieuthermometer zorg

Onder begeleiding van een extern adviseur is begin 2018 de implementatie van de milieuthermometer opgepakt. De milieuthermometer is een certificeringsschema met milieueisen op 17 onderwerpen. Om te kijken of er voldaan wordt aan de eisen vindt er een beoordeling plaats door een externe auditor.

In eerste instantie is begonnen op de locatie voor speciaal onderwijs in Heemskerk; De Velst. Na een eerste inventarisatie en beoordeling op locatie is er een plan gemaakt. Op 2 juli heeft de audit plaatsgevonden en daaruit bleek dat op een paar kleine punten na de locatie voldeed aan de eisen van de milieuthermometer. Nadat ook deze punten waren opgelost kon onze bestuurder Jan Welmers op 10 januari 2019 het bronzen certificaat Milieuthermometer Zorg in ontvangst nemen voor de locatie van Heliomare in Heemskerk aan de Velst. In 2019 is het plan om het bronzen certificaat voor de locatie Heliomare College Alkmaar te halen.

Energie

De locatie De Velst is een recent opgeleverd gebouw (2017). Er zijn PV panelen toegepast (332 panelen voor het KJC, 88 KWP). Dit is naar verwachting voldoende voor 10% van het gebruik. Op dit moment is de opwekking van zonnestroom nog in een opstartfase en voor 2018 is niet exact bekend hoeveel stroom er is opgewekt. Verder bevat het gebouw een Warmte Koude Opslag (WKO) installatie waarmee bodemenergie wordt gebruikt voor het verwarmen en koelen van het gebouw.

Ingekochte elektriciteit 2018: 370.423 kWh

Deze ingekochte energie is 100% groene energie (10% Hollandse Wind en 90% Europese Wind).

Aardgas voor verwarming 2018: 60628 m³.

BVO: 9890 m²

Aardgasverbruik 2018: 6,1 m³/m² BVO.

Afval

Op de locatie De Velst wordt op bescheiden schaal afval gescheiden ingezameld (papier/karton en glas). Met de afvalinzamelaar SUEZ is een traject opgestart om te kijken welke afvalstromen zich bevinden in het bedrijfsafval en of er meer en gescheiden kan worden. Ook is er een afvalpreventieplan opgesteld met daarin concrete verbeteracties.

Afvalgegevens 2018:

Bedrijfsafval: 30429 kg

Datazeker: 1532 kg

Papier/karton: 2494 kg

Glas: 1 kg

Vervoerskilometers

Op basis van gegevens over het eerste halfjaar van 2019 vanuit personeelszaken is het aantal woon-werk kilometers en het aantal km dienstreizen in 2018 voor de locatie De Velst berekend.

Woon-werk verkeer totaal: 450.000 km

80% autokilometers: 360.000 km

15% fiets en lopen: 67.500 km.

5% OV: 22.500 km.

Dienstreizen totaal: 140.000 km.

80% autokilometers: 112.000 km.

15% fiets en lopen: 21.000 km.

5% OV: 7.000 km.

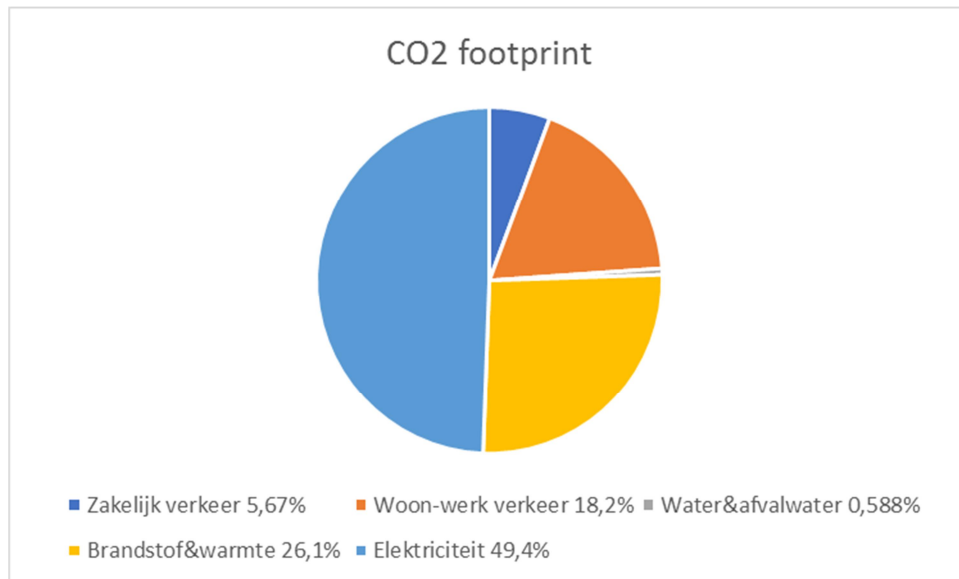
Drinkwater en afvalwater

Ingenomen drinkwater: 3022 m³

Afvalwater VE: 56,81

CO2 footprint

Om te bepalen wat de CO2 uitstoot is van de locatie De Velst zijn de bovenstaande gegevens ingevuld in de milieubarometer. Op basis van berekeningen volgens milieubarometer MPZ komt de totale uitstoot aan CO2 over het jaar 2018 op **438 ton**. Een gemiddeld huishouden in Nederland stoot ca. 8,5 CO2 ton per jaar uit. Dat betekent dat de uitstoot van CO2 van de locatie De Velst overeenkomt met ongeveer 52 huishoudens.

Bijlage 1: Milieubeleidsplan 2018-2020 Heliomare Heemskerk – De Velst 1

Onderwerp	Doelstelling	Maatregelen	Uitvoering	Planning	Realisatie
Wetgeving					
Activiteitenbesluit	Inzicht in en voldoen aan wetgeving	Invullen AIM-module		Jan 2018	Ja
Afval					
Afvalpreventie	Inzicht in de mogelijkheden van afvalpreventie	Afvalpreventieonderzoek resulterend in een afvalpreventieplan	Huismeester/ Teammanager techniek	April 2018	Ja op Velst en Relweg
Afvalscheiding	Daar waar mogelijk afvalstromen scheiden	Onderzoek naar mogelijkheden van betere en efficiëntere afvalscheiding	Huismeester/ Teammanager techniek	April 2018	Ja aanvullende uitvoering Q4 2019
Milieu delicten	Procedure beschrijven wat te doen als afval verkeerd wordt ingezameld	Procedure schrijven en publiceren op Intranet	Hoteldienst	Q1 2020	
Energie (besparing en duurzaam)					
Erkende maatregelen energiebesparing	Energiebesparing	Beoordeling erkende maatregelen voor energiebesparing, resulterend in een energiebesparingsplan	Teammanager techniek	Q3 2019	Gebouw is reeds energiezuinig opgeleverd
Installaties	Optimalisatie werking installaties	Vaststellen benodigde maatregelen en uitvoering daar aan geven	Teammanager techniek	Mei 2018	Nog geen optimalisatie

					mogelijk
Energiezuinig printen en kopiëren op de werkplek	Energiebesparing	Huidige Canon MFP's vervangen door de page wide HP printers en standaard dubbelzijdig printe	ICT/Inkoop	Q2 2018	Ja juni 2018
Milieuthermometer en duurzaamheid					
Milieuthermometer brons	Implementeren milieuthermometer en afsluiten met certificaat brons	Voldoen aan eisen milieuthermometer (zie nulmeting en planning milieuthermometer).	Coördinator Inkoop/ Teammanager Techniek	Juni 2018	Ja januari 2019
Milieubewustzijn	Draagvlak en milieubewustzijn creëren bij medewerkers en bewoners	Opzetten communicatie richting bewoners en medewerkers aan de hand van eisen milieuthermometer (poster Velst, heliomagazine digitaal en thema	Afdeling communicatie samen met milieucoördinator	Juni t./m eind 2018	-
	Draagvlak en milieubewustzijn creëren bij medewerkers en bewoners	Jaarverslag GreenDeal maken en publiceren op internetpagina van Heliomare.	Milieucoördinator	Q4 2019	In gesprek met de afdeling communicatie voor de publicatie op internet en intranet
	Draagvlak en milieubewustzijn creëren bij RvB, RVE en overige leidinggevenden	Milieubeleid opnemen in Kaderbrief.	RvB	Q4 2019/2020	Mail gestuurd naar Bestuurssecretariaat met de status huidige kaderbrief en evt. toekomst.

Duurzaam inkopen					
Duurzaam inkopen	Milieu nog meer onderdeel maken van het inkoopbeleid	Inkoopbeleid deels herschrijven en opnieuw publiceren	Coördinator Inkoop	Eind 2019/2020	Van belang bij Zilver. Zijn hierover in gesprek met collega inkopers hoe dit op te pakken.
Duurzaam bouwen					
Nieuwbouw	Nieuw gebouw is duurzaam	Vastlegging dat nieuwbouw KJC ook daadwerkelijk duurzaam is	Teammanager Techniek	September 2019	Uitbreiding De Velst is gasloos!
Vervoer					
Vervoersplan	Bestaande plan updaten		P&O	2020	
	Oplaadpaal elektrische auto's	Aanschafplan maken en budgetteren voor begroting 2019	Technisch Beheer	2020	Parkeerterrein staat op de grond van de gemeente. Ik ben met hun in gesprek over de laadpaal maar gemeente wil er geen geld aan uitgeven! Alternatieven worden nu onderzocht.
Wagenpark Heliomare	Minder milieu-vervuilende auto's en rolstoelbussen	Onderzoeken of Lease van de bestaande bedrijfsauto's een optie is	Inkoop ism betrokken managers	2020	Op moment van nieuwe aanschaf/lease gaan we voor

					<p>zuinigere auto's.</p> <p>Zijn in 2019 al 2 bussen en 2 personenauto's afgestoten</p>
Parkeerbeleid personeel en bezoekers	Op de website OV en fiets stimuleren		Afdeling communicatie	2020	Personeel wordt regelmatig gestimuleerd tot gebruik van de fiets door de afding P&O
Voeding	Duurzaam inkopen van de benodigde levensmiddelen	<p>Bij het inkopen rekening houden met milieukeurmerk voor voeding.</p> <p>Hebben de agro-food producten die worden aangeboden in het restaurant een milieukeur o.i.d.?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als er vis wordt geserveerd voldoet die dan aan de criteria van ASC/MSC (duurzaam)? - Voldoet het vlees dat wordt geserveerd aan een keurmerk zoals EKO, Beter Leven Keurmerk, etc.? 	Vakdocenten Koken De Velst	2020	Docenten is mondeling verzocht producten met milieukeur te gebruiken voor zover van toepassing